

คู่มือสำหรับประชาชน: ให้คำปรึกษาเยียวยาก่อนเลิกรับบุตรบุญธรรม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง

กระทรวง: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑. ชื่อกระบวนการ: ให้คำปรึกษาเยียวยาก่อนเลิกรับบุตรบุญธรรม
๒. หน่วยงานเจ้าของกระบวนการ: สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง
๓. ประเภทของงานบริการ: กระบวนการที่เชื่อมโยงหลายหน่วยงาน
๔. หมวดหมู่ของงานบริการ: อนุญาต/ออกใบอนุญาต/รับรอง
๕. กฎหมายที่ให้อำนาจการอนุญาต หรือที่เกี่ยวข้อง:
 - ๑) กฎกระทรวงกระบวนการให้คำปรึกษาเยียวยาก่อนเลิกรับบุตรบุญธรรม ซึ่งยังเป็นเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๔
 - ๒) กฎกระทรวงการสอบคุณสมบัติและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และความเหมาะสมของผู้ขอรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม บุคคลผู้มีอำนาจให้ความยินยอมในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม และเด็กที่จะเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ.๒๕๕๔
 - ๓) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (หมวด ๔ บุตรบุญธรรม * มาตรา ๑๕๙๘/๑๙-มาตรา ๑๕๙๘/๓๗)
 - ๔) พ.ร.บ. การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒
 - ๕) พ.ร.บ. การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ (คนไทยในต่างประเทศ)กฎกระทรวงฉบับที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๔๓
 - ๖) พ.ร.บ. การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓
 - ๗) พ.ร.บ. คุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
 - ๘) พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓
 - ๙) ระเบียบคณะกรรมการการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการขอขยายระยะเวลาการดำเนินการจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมในกรณีมีพฤติการณ์พิเศษ พ.ศ. ๒๕๕๔
 - ๑๐) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและความร่วมมือเกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศ (Hague Convention on the Protection of children and Cooperation in respect of Intercountry Adoption)
 - ๑๑) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก
๖. ระดับผลกระทบ: บริการทั่วไป
๗. พื้นที่ให้บริการ: ส่วนกลาง, ส่วนภูมิภาค
๘. กฎหมายข้อบังคับ/ข้อตกลงที่กำหนดระยะเวลา กฎกระทรวงกระบวนการให้คำปรึกษาเยียวยาก่อนเลิกรับบุตรบุญธรรม ซึ่งยังเป็นเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๔
ระยะเวลาที่กำหนดตามกฎหมาย / ข้อกำหนด ฯลฯ ๙๐ วัน
๙. ข้อมูลสถิติ
 - จำนวนเฉลี่ยต่อเดือน ๐
 - จำนวนคำขอที่มากที่สุด ๐
 - จำนวนคำขอที่น้อยที่สุด ๐
๑๐. ชื่ออ้างอิงของคู่มือประชาชน สำนักคู่มือประชาชน ๑๑/๐๘/๒๐๑๕ ๑๕:๔๑

๑๑. ช่องทางการให้บริการ

๑) **สถานที่ให้บริการ ๒๕๕** ภายในสถานสงเคราะห์บ้านราชวิถี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๓๐๖ ๘๘๕๕ ๐-๒๓๐๖-๘๖๔๐ - ๐ - ๒๓๐๖ - ๘๖๔๒, ๐ - ๒ ๓๐๖ - ๘๖๔๔/ติดต่อด้วยตนเอง ณ หน่วยงาน

ระยะเวลาเปิดให้บริการ เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา ๐๘:๓๐ - ๑๖:๓๐ น. (มีพักเที่ยง)

หมายเหตุ -

๒) **สถานที่ให้บริการ** สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง/ติดต่อด้วยตนเอง ณ หน่วยงาน

ระยะเวลาเปิดให้บริการ เปิดให้บริการวัน จันทร์ ถึง วันศุกร์ (ยกเว้นวันหยุดที่ทางราชการกำหนด) ตั้งแต่เวลา ๐๘:๓๐ - ๑๖:๓๐ น. (มีพักเที่ยง)

หมายเหตุ -

๑๒. หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข(ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ และในการพิจารณาอนุญาต

เมื่อแจ้งความประสงค์จะเลิกรับบุตรบุญธรรมและเข้าสู่กระบวนการเยียวยาตามกฎหมาย โดยให้คำปรึกษาเยียวยาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับตั้งแต่วันแจ้งความประสงค์ และอาจขยายระยะเวลาไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๑๕ วัน เงื่อนไขตามข้อกำหนด

กรณีที่เด็กนั้นเคยอยู่ในความปกครองของสถานสงเคราะห์หรือไม่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่จะดูแลเด็กนั้นต่อไป (หรือมีแต่ไม่ประสงค์จะรับเด็กกลับไปดูแลอีก) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ :-

๑. จัดให้เด็กได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กสามารถดำเนินการได้ตามความจำเป็น) เร่งด่วนก่อน

๒. ผู้รับบุตรบุญธรรมที่เลิกรับบุตรบุญธรรมยังคงมีหน้าที่เสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษาตามสมควร และตามความสามารถจนกว่าเด็กจะบรรลุนิติภาวะ และจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูต่อไปหากเด็กนั้นเป็นคนพิการหรือทุพพลภาพและหาเลี้ยงตัวเองไม่ได้แม้ว่าจะบรรลุนิติภาวะแล้ว เว้นแต่ในกรณีที่บุตรบุญธรรมกระทำการต้องด้วยมาตรา ๑๕๘๘ แห่งประมวลกฎหมาย (๖) หรือ (๓) (๒) (๑) ๓๓/ แพ่งและพาณิชย์ หรือมีผู้รับบุตรบุญธรรมผู้อื่นรับอุปการะเลี้ยงดูบุตรบุญธรรมนั้นไม่มีสิทธิได้ค่าอุปการะเลี้ยงดูตามความในมาตรานี้ ทั้งนี้ ในการเรียกจ่ายค่าใช้จ่ายในการอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษาดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ และพนักงานอัยการจะฟ้องคดีแทนก็ได้ กล่าวคือ

๑. เว้นแต่ กรณีศาลมีคำสั่งให้มีการเลิกรับบุตรบุญธรรมจากเหตุที่บุตรบุญธรรมกระทำการดังต่อไปนี้

กระทำการชั่วร้ายต่อผู้รับบุตรบุญธรรม ไม่ว่าจะด้วยความผิดอาญา หรือไม่-

กระทำการหมิ่นประมาทหรือเหยียดหยามอย่างร้ายแรงต่อผู้รับบุตรบุญธรรม –

กระทำการประทุษร้ายต่อผู้รับบุตรบุญธรรม คู่สมรส หรือทพการี เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจอย่างร้ายแรง และการกระทำนั้นเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญา

ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเกินสามปี เว้นแต่ความผิดที่กระทำโดยประมาท

๑๓. ขั้นตอน ระยะเวลา และส่วนงานที่รับผิดชอบ

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ	ระยะเวลาให้บริการ	ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
๑)	การตรวจสอบเอกสาร	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ที่ได้รับแจ้งจากผู้รับบุตรบุญธรรมประสงค์จะเลิกรับบุตรบุญธรรมซึ่งยังเป็นเด็ก โดยมีบิดาและ/หรือมารดาบุญธรรมประสงค์จะขอเลิกรับบุตรบุญธรรม - สอบถามปัญหาเบื้องต้นและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเลิกรับบุตรบุญธรรม 	๑ วัน	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	-
๒)	การพิจารณา	<ul style="list-style-type: none"> - ก่อนเข้าสู่กระบวนการเยียวยาตามที่กฎหมายกำหนด - วางแผนแก้ไขและพัฒนาความสัมพันธ์เบื้องต้น โดยเป็นการให้คำปรึกษาแนะนำพัฒนาความสัมพันธ์หาวิธีการและแนวทางร่วมกัน - บิดาและ/หรือมารดาบุญธรรมประสงค์จะขอเลิกรับบุตรบุญธรรมให้ลงลายมือในหนังสือยืนยัน และเข้าสู่กระบวนการเยียวยา 	๑๕ วัน	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	(พนักงานเจ้าหน้าที่สืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหาการรับบุตรบุญธรรมสาเหตุสภาพจิตใจ สภาพสังคมของบุตรบุญธรรมประเมินสภาพปัญหา โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่หารือร่วมกันและวางแผนให้คำปรึกษาเยียวยา โดยเชิญบุคคลผู้ให้คำยินยอมในการรับบุตรบุญธรรม

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ	ระยะเวลาให้บริการ	ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
					ผู้รับบุตรบุญธรรม บุตรบุญธรรม ผู้เกี่ยวข้องด้านเด็ก เช่น แพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์)
๓)	การพิจารณา	เข้าสู่กระบวนการเยียวยาพนักงานเจ้าหน้าที่สืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหาการรับบุตรบุญธรรม สาเหตุสภาพจิตใจ สภาพสังคมของบุตรบุญธรรม ประเมินสภาพปัญหา โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่หารือร่วมกัน และวางแผนให้คำปรึกษาเยียวยา โดยเชิญบุคคลผู้ให้คำยินยอมในการรับบุตรบุญธรรม ผู้รับบุตรบุญธรรม บุตรบุญธรรม ผู้เกี่ยวข้องด้านเด็ก เช่น แพทย์จิตแพทย์ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์	๙๐ วัน	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	-
๔)	การลงนาม/ คณะกรรมการมีมติ	- บิดา และ/หรือมารดาบุญธรรมยังคงประสงค์จะเลิกรับบุตรบุญธรรม ให้ลงลายมือชื่อในหนังสือยืนยัน ประสงค์จะเลิกรับบุตรบุญธรรม หลังเข้าสู่กระบวนการเยียวยาแล้ว - สรุปผลการดำเนินงาน	๑๔ วัน	กรมกิจการเด็กและเยาวชน	-

ที่	ประเภทขั้นตอน	รายละเอียดของขั้นตอนการบริการ	ระยะเวลาให้บริการ	ส่วนงาน / หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		เสนออธิบดี/ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อออกหนังสือรับรองแก่ผู้ขอรับบุตรบุญธรรม เพื่อดำเนินการยกเลิกรับบุตรบุญธรรมต่อไป			

ระยะเวลาดำเนินการรวม ๑๒๐ วัน

๑๔. งานบริการนี้ ผ่านการดำเนินการลดขั้นตอน และระยะเวลาปฏิบัติราชการมาแล้ว
ยังไม่ผ่านการดำเนินการลดขั้นตอน

๑๕. รายการเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ

๑๕.๑) เอกสารยืนยันตัวตนที่ออกโดยหน่วยงานภาครัฐ

ที่	รายการเอกสารยืนยันตัวตน	หน่วยงานภาครัฐผู้ออกเอกสาร	จำนวนเอกสารฉบับจริง	จำนวนเอกสารสำเนา	หน่วยนับเอกสาร	หมายเหตุ
๑)	บัตรประจำตัวประชาชน	กรมการปกครอง	๑	๑	ฉบับ	(เอกสารตัวจริงแสดง พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องลายมือชื่อทุกฉบับ)
๒)	สำเนาทะเบียนบ้าน	กรมการปกครอง	๑	๑	ฉบับ	(เอกสารตัวจริงแสดง พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องลายมือชื่อทุกฉบับ)
๓)	บัตรประจำตัวข้าราชการหรือพนักงานองค์การของรัฐ	-	๑	๑	ฉบับ	(เอกสารตัวจริงแสดง พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องลายมือชื่อทุกฉบับ)

๑๕.๒) เอกสารอื่น ๆ สำหรับยื่นเพิ่มเติม

ที่	รายการเอกสาร ยื่นเพิ่มเติม	หน่วยงานภาครัฐผู้ ออกเอกสาร	จำนวนเอกสาร ฉบับจริง	จำนวนเอกสาร สำเนา	หน่วยนับ เอกสาร	หมายเหตุ
๑)	ทะเบียนรับรอง บุตรบุญธรรม	กรมการปกครอง	๑	๑	ฉบับ	(เอกสารตัวจริง แสดง พร้อม รับรองสำเนา ถูกต้องลายมือ ชื่อทุกฉบับ)
๒)	คำสั่งศาล และ หนังสือรับรอง คำสั่งศาลถึงที่สุด (ถ้ามี)	-	๑	๑	ฉบับ	(เอกสารตัวจริง แสดง พร้อม รับรองสำเนา ถูกต้องลายมือ ชื่อทุกฉบับ ศาล เยาวชนและ ครอบครัวกลาง กระทรวง ยุติธรรม (เอกสารฉบับนี้ สำหรับกรณีมี การร้องศาล))

๑๖. ค่าธรรมเนียม

ไม่มีข้อมูลค่าธรรมเนียม

๑๗. ช่องทางการร้องเรียน

๑) ช่องทางการร้องเรียน Website <http://www.adoption.dsdw.go.th>

หมายเหตุ -

๒) ช่องทางการร้องเรียน E-mail : adoption@loxinfo.co.th

หมายเหตุ -

๓) ช่องทางการร้องเรียน โทรศัพท์ ๐ ๒๓๐๖ ๘๖๒๐, ๐ ๒๓๐๖ ๘๖๒๑

หมายเหตุ -

๔) ช่องทางการร้องเรียน โทรสาร ๐๒ - ๓๕๔ - ๗๕๑๑

หมายเหตุ -

๕) ช่องทางการร้องเรียน ไปรษณีย์ ที่อยู่ ศูนย์อำนวยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม เลขที่ ๒๕๕ ถนนราชวิถี
เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

หมายเหตุ -

๖) ช่องทางการร้องเรียน ศูนย์บริการประชาชน สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ (เลขที่ ๑ ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐ / สายด่วน ๑๑๑๑ / www.๑๑๑๑.go.th/ /
ตู้ ปณ.๑๑๑๑ เลขที่ ๑ ถ.พิษณุโลก เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐)

๑๘. ตัวอย่างแบบฟอร์ม ตัวอย่าง และคู่มือการกรอก

๑) แบบฟอร์มเยี่ยมยา

-

๑๙. หมายเหตุ

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางสุพัตรา ชัยศรีวิ ตำแหน่ง นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ